

AGNIESZKA
TYSZKOVÁ

ŽOFKA

z Mačacej
ulice

NA PRÁZDNINÁCH

stonožka

ŽOFKA

z Mačacej
ulice 3
NA PRÁZDNINÁCH

VYCHÁDZA V SÉRII:

Žofka z Mačacej ulice

Žofka z Mačacej ulice. Na stope

Žofka z Mačacej ulice. Na prázdninách

Žofka z Mačacej ulice. V zime

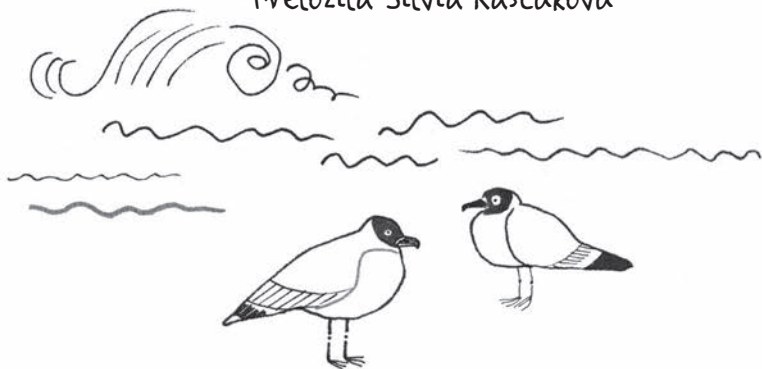
AGNIESZKA
TYSZKOVÁ

ŽOFKA

z Mačacej
ulice 3
NA PRÁZDNINÁCH

Ilustrovala Agata Raczyńska
Preložila Silvia Kaščáková

štonožka

Agnieszka Tyszka
Zosia z ulicy Kociej 3: Na wakacjach

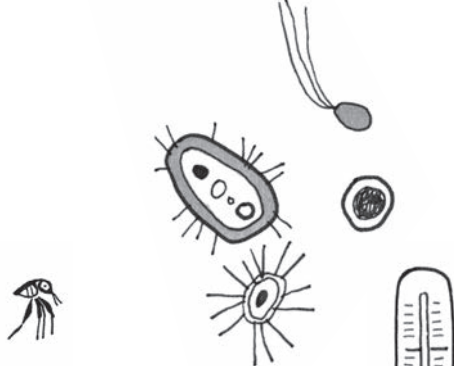
© Copyright for the text by Agnieszka Tyszka, 2013
Illustrations by Agata Raczyńska
Published by arrangement with
Wydawnictwo Nasza Księgarnia Sp. z o.o.
Translation © 2020 by Silvia Kaščáková
Slovak edition © 2020 by IKAR, a.s.

Všetky práva sú vyhradené. Nižaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani prenášať v akejkoľvek podobe či akýmkoľvek spôsobom – elektronicky, mechanicky, fotokopírovaním, nahrávaním alebo inak – bez predchádzajúceho písomného súhlasu vlastníka autorských práv.

ISBN 978-80-551-7335-1

Pre tatku Lydku, dedka Stanka
a pre Martu, Melu a Vojtka

1. VEČNÁ CHOROBA

Dúfam, že vám za mnou bolo aspoň trochu smutno. Mne sa cnie, samozrejme, za vami a aj za písaním a sedením na jabloni. Tak to býva, keď je človek veľmi dlho chorý a musí ležať v posteli. To ležanie sa zvyčajne vôbec nepodarí, aspoň u nás doma nie. Ani Viki, ani ja nedokážeme počas choroby vylihovať, ale tentoraz nás premohla. Na tom nie je nič zvláštne, podľa názoru mojej sestry sme mali do činenia s netypickou infekciou.

„SAMAZREJME! To je predsa choroba prekvapenie. Úplne ako kindervajičko!“ zvolala vzrušene, keď utrápený pediater stanovil ďalšiu diagnózu.

Celkom inú ako predtým. Nemusím dodávať, že Najvyšší hygienický úrad, čiže NHÚ (naša drahá mama), zbledol od prekvapenia. Samozrejme, nie pre Vikino bys-tre uvažovanie, ale pre slová pána doktora Tvrdeho.

„Aké OVČIE KIAHNE?!

Veď to mali byť iba netypické alergické vyrážky!“ vyčítavo skríkla mama. „A je dosť možné, že kiahne sme už mali...“

„Ale teraz – prosím! Kiahne ako maľované!“ nadchýnal sa pediater.

„Úplne ako kinder-vajíčko...“ vytrvalo opakovala Viki. „Otváraš vajíčko a tu – prásk! VEČNÉ kiahne!“

„Viki! Čo to táraš!“ okríkla ju mama.

„Ja sa iba zžívam s VEČNOU chorobou. Keď bude so mnou na veky, musíme sa spo-

znať. Čo najskôr,“ hrdo vysvetlila moja sestra a ja som sa zachichotala.

Doktor Tvrдый sa poškriabal po lesklej plešine.

„OH OH Ó! Netrápte sa,“

začal a pozeral na nás tri so širokým úsmevom, hoci podľa mňa nebolo v tej situácii absolútne nič smiešne. „Ak dostať kiahne, tak jedine teraz... vysnivaná chvíľa... z viacerých dôvodov... začiatok prázdnin, nízky vek... Nie je nič horšie ako kiahne u dospelých. Dúfam, pani, že ste v detstve prekonali kiahne.“

Mama sa na chvíľu zamyslela.

„Asi áno,“ odpovedala napokon, ale nie celkom presvedčivo.

„A manžel?“ pokračoval holohlavý pediater.

„Netuším,“ odpovedala mama.

„Zatelefonuj babke Kofke,“ poradila jej Viki.

„Takže sa treba vyliečiť, milé dámy. Predpíšem vám špeciálnu masť, aby ste sa neškrabali,“ doktor Tvrдый sa pozrel na mňa a na Viki.

„Presne tak! Nijaké škriabanie! Ani náhodou! Zanecháva to hlboké jazvy

na pokožke,“ ozýva sa NHÚ, aj keď by si to pokojne mohol odpustiť.

Ak mám správne informácie, mama predsa nie je pediatrička, ale ilustrátorka. V každom prípade odkedy bývame v Stromjankách, mama ilustruje knihy pre deti. Ale, pravdupovediac, čoraz menej. Častejšie ju stretnete v záhrade, ako ryje, kope, vykopáva, prestriháva, polieva, prikrýva, okopáva, seje a obdivuje výsledky svojej práce. Akoby to bolo výlučne jej dielo. Pritom každý potvrdí, že nebyť tety Jany (sestry mojej mamy), mňa a Miša (môjho bratranca, Janinho staršieho syna), nemali by sme nijakú záhradu. Len piesčitú pôdu s ošumelými exemplármi mizernej flóry. Aj naši poctiví TOALEŤÁCI by z toho očarujúceho zákutia utekali s divým mňaučaním.

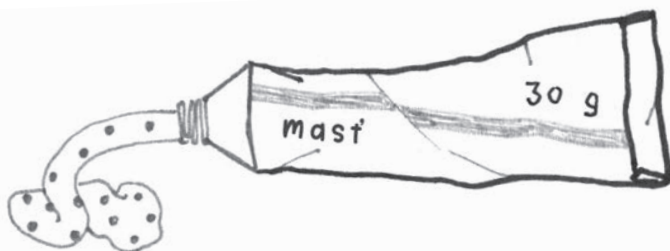
„A akej farby je ten KRÉM?

Modrý so striebornými bodkami?“ opýtala sa moja sestra s nádejou v hlase. Spomínané hlboké jazvy na pokožke na ňu zjavne neurobili dojem.

„Biely. Bielučký. Ako sneh. Najlepšia farba na horúce leto. Ak sa budete natierať, o žiadnom škriabaní nebude

ani reči. Vyrážky odpadnú samy.
Ako maľované, uvidíš," odpovedal
doktor.

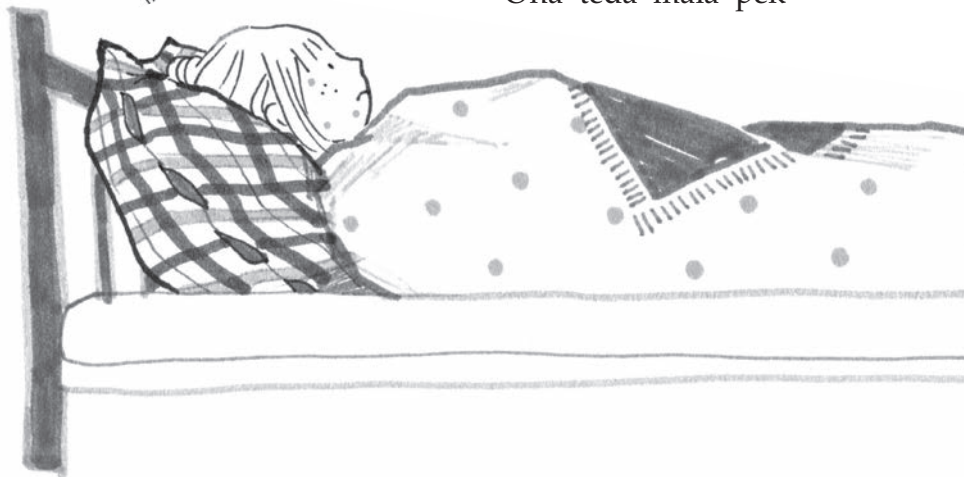

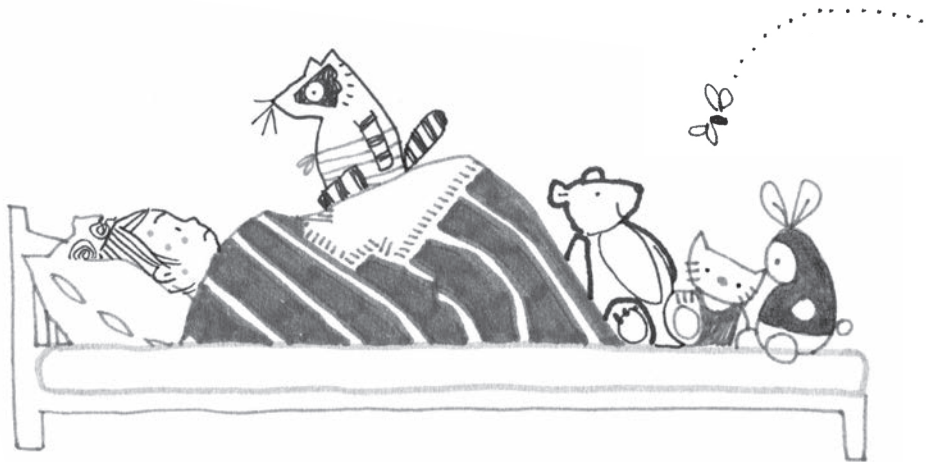
Pripadalo mi to trochu odporné, ale s lekármi je to už tak. Viem, o čom hovorím, lebo NHÚ občas dostane geniálny nápad dať nás prezrieť odbornému lekárovi. Ak iba náhodou začuje (alebo si prečíta) o čejši chorobe – a ľudia nanešťastie ustavične trpia nejakými chorobami –, vtedy sa to začne... Mama na nás okamžite spozoruje všetky znepokojujúce príznaky a bleskurýchle začína akciu, ktorá sa končí vždy rovnako: vyjde najavo, že sme zdravé ako rybičky a vôbec nič nám nehrozí. Mne aj Viki to je vždy už vopred jasné a skúsame mame zabrániť v putovaní po tých ohyzdných čakárňach, ambulanciách a iných príbytkoch, ktoré normálny človek obchádza širokým oblúkom.

Tentoraz sa však ambulancia s jednou osobou pre-
miestnila k nám. Pravdupovediac, vždy je trochu príjem-
nejšie vidieť doktora Tvrdého v inom oblečení. Aj keď
jeho plešina je veru beznádejný prípad... A celý doktor
vyzerá akosi menej seriózne než medzi štyrmi stenami
svojej lekárskej izby.

No a takto sa začali naše prázdniny. Vysoká horúčka
a vysoká NEŽIVOSŤ (to slovíčko, samozrejme, vymysle-
la moja sestra) nás načas zdržali doma. Hoci záhrada sa
tvárila ako nejaká prímorská krajina, keď sme v nej leža-
li na našich posteliach. Bola to taká strašná nuda, až sa
z toho zastavil vzduch. Nijakí kamaráti, veď predsa kto
by navštevoval nakazených. No skrátka... kiahne nie sú
mor, ale sú nákazlivé. A ešte ako!

Našou jedinou zábavou zostalo počúvanie
kníh o Pippi Dlhej pančuche.
Ona teda mala pek-

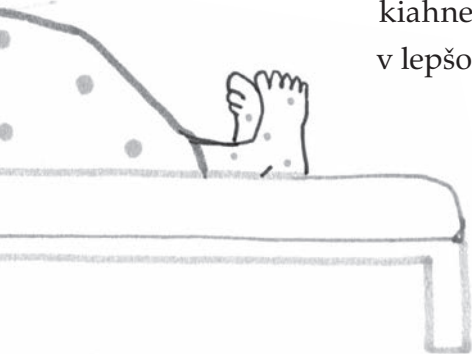

ný život, nemyslíte? Aj ja by som taký chcela... Ocitnúť sa napríklad na opustenom ostrove ako Pippi, Tom a Annika. Alebo možno nie na ostrove, ale aspoň na nejakej malej pustatine. Ďaleko od všetkého... len si to predstavte... žiadna civilizácia, televízor, rádio. Iba ticho. A človek musí všetko zvládnuť sám. Mať dosť proviantu, baterku, stan a sieťku proti komárom, samozrejme. To by boli prázdniny... zaujímavejšie ako tie, čo nás mali čakať, hneď keď vyzdravieme...

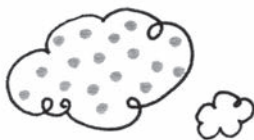
„Viete, dievčatá...“ vzdychla mama, keď nás natierala magickou masťou doktora Tvrdeho. „Viete... celé tie kiahne sa nám naozaj nemohli prihodiť v lepšom čase...“

„Určite!“ prskla som zlostne. „Strácame predsa vzácne chvíle prázdnin...“

„Ale zato vyzdraviete

práve v deň odchodu!“ Anna spojila dlane. Sprisahanecky sme s Viki pozreli na seba a ani jedna z nás nepovedala ani slovo.

„Čo je? Netešíte sa na prázdniny pri mori? Pláž, les, šumenie vln,“ zasnívala sa mama.

„A tá naša utešená izbička u tety Cilky...“

Ó bože!!! Skoro som pri tej spomienke omdlela. Iste ste si domysleli, že ničím nepripomínala ten romantický obraz, ktorý nám vykresľovala mama.

Podľa mňa sa u tety Cilky motali najmä krdle husí a kade-tade trúsili

riedke hovienka. Nedalo sa pre to normálne chodiť po dvore, vždy bolo treba lavírovať pomedzi šmyklivé kôpky.

Okrem toho pod oknom romantickej izbičky stála psia búda s hlučným obsahom. Aby sme mohli vidieť pláže, les a more, museli sme sa predrať cez nespo-

četné stánky s gýčovým tovarom – od plaviek a uterákov cez valašky, kapitánske čiapky až po náramky a plastové pištole.

Čo z toho, že mama bola s tým miestom citovo zviazaná? Že tam cestovala ešte s babkou Etou a Janou v dávnych detských časoch? Do tej istej útulnej izbičky k fúzatej tete Cilke. Azda tam Anna Vřbová-Jašová, tá, ktorá úzkostlivo dbá o hygienu, nevidí žiadne nebezpečenstvo? Predsa všade číhali všetky tie salmonely, výpary, transtuky... Už ani nehovorím o všadeprítomných zástupoch milovníkov grilovania a piva. Okrem toho som presvedčená, že poriadne baktérie, vírusy a bacily s obľubou trávajú letnú sezónu pri mori. Veď povedzte sami, kde im bude lepšie?

Áno. Górzewo prestalo byť tichým miestom pred rokmi, zato ašpirovalo na titul zlého prímorského letoviska. A to v biednom štýle. Je to ozaj smutné, keď sa dospelí tvrdohlavo držia svojich názorov a zvykov, ne-

myslíte? Vari by sa im niečo stalo, keby raz v živote cestovali na iné miesto? Na mape ich je predsa nekonečné množstvo...

„Vy sa vari vôbec netešíte?“ prerušila moje myšlienky mama.

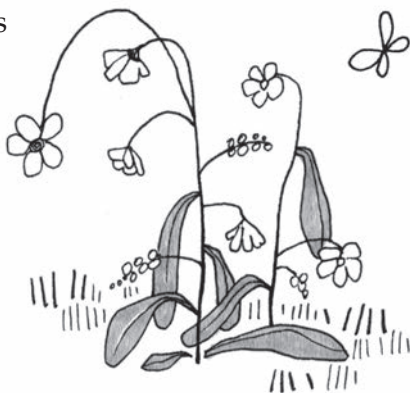
„No, SAMAZREJME, iba pre tú chorobu,“ rýchlo vysvetľuje Viki.

„No tak... Uvidíte, že tam bude fajn! Ja sa už nemôžem dočkať!“ nadšene povedala Anna Vríbová-Jašová. „Iba o jedno sa bojím...“ dodala tichšie.

„Ó, my dovtedy určite vyzdravieme,“ potešila ju Viki. Ako sa ukázalo, úplne zbytočne.

„Ide o moje rastliny. Nevie, či sa o ne bude počas nášho výletu ocko náležite starať.“ Anne dramaticky klesol hlas.

„Ešte vždy môžeš poprosiť o pomoc svoju sestru Janu. Nech sem skočí na malú inšpekciu,“ navrhla som znechutená.

Veď uznajte – čo je to za matku, ktorá sa viac bojí o svoju záhradu ako o dcéry s kiahňami? Celkom by ma zaujímalo, či sa môžu rastliny

od nás nakaziť. Nieže-
by som im želala niečo
zlé...

Ktorýsi deň som sa
posťažovala tete Jane
cez telefón, že umie-
rame od nudy, a ona
okamžite našla východisko.

„Mám nápad! Dajte inzerát do novín. Stačí, ak napí-
šete: ‚Nakazíme vás kiahňami úplne zadarmo,‘ a hneď
budete mať doma zástup detí ochotných hrať sa. Každý
chce mať predsa kiahne za sebou, lebo v živote ich dosta-
ne iba raz.“

„A ty, teta? Vieš, že si sa mohla nakaziť, keď si nás bola
naposledy navštíviť? Alebo si kiahne už mala?“

„Samozrejme!“ hrdo oznámila Jana. „Aj Mišo a Rišo.
Len Anna nie!“ dodala sebaisto.

„To nie je možné!“ Keď som tú vetu zopakovala, mama
mi vytrhla slúchadlo z rúk. „Ja si lepšie pamätám, či som
bola chorá, alebo nie!“ vyprskla nervózne.

Nemusím dodávať, že rozhovor s Janou sa bleskovo
skončil, pretože obidve tvrdohlavo trvali na svojej prav-
de. Anna Vřbová-Jašová pritlačila slúchadlo na naše kres-
lo a prikryla ho vankúšom. Telefón začal hneď zvoníť, to
sa nedalo prepočuť.

„Tá moja sestra ma znervózňuje!“ hundrala si mama popod nos.

„To je, SAMAZREJME, úplne normálne,“ filozoficky sa zamyslela Viki a potom mimovoľne dodala: „Ja to rýchlo zdvihnem. Lebo sa z nudy ešte viac vysypem.“

„Rob si, čo chceš,“ odvrkla mama nie veľmi láskavo, čo sa na ňu nepodobalo.

„Haló? Nie. To nie som ja,“

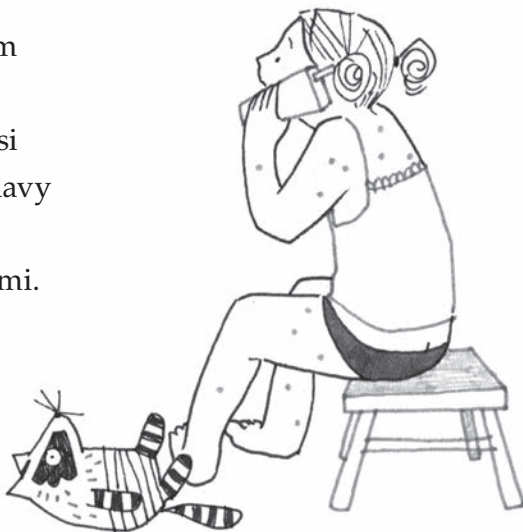
zaklamala Viki s radosťou.

„Ja sa volám
CHRASŤINA,“

vysvetlila s tlmeným chichotom.

Predstavila som si
CHRASŤINU od hlavy
až po päty pokrytú
kiahňovými bodkami.

Ohava!

No musím povedať, že Viki prehánala. Ani ona, ani ja by sme sa tak nemohli volať, pretože keď ide o kiahne, choroba k nám bola milosrdná. Mali sme len pár vyrážok a nejaké chrasty, čo je veľký úspech, lebo to môže dopadnúť aj horšie. Masť doktora Tvrdeho stála ledva načatá na stolíku. Najviac ju používal Frederik Šopén Čistotný, Vikin milovaný plyšák. Jeho nos sa beľal uprostred sivej kožušiny.

„Dokelu aj s chorobou!“ rozčuľovalo sa občas nahlas decko.

No vrátim sa k Janinmu telefonátu – lebo to, samozrejme, ona zavolala svojej urážlivej sestre, aby dokončila prerušený rozhovor. Ukázalo sa, že naša teta má geniálny plán. Ako obyčajne...

Keď sa nedohodla s Viki-CHRASTÍNOU, vypýtala si k telefónu mňa a prezradila mi detaily kiahňovej párty, ktorú sa rozhodla zorganizovať pri príležitosti našej choroby. Jej nápad sa mi veľmi zapáčil, ale mama sa